د افغانستان اتلس کلنو لاسته راوړنو ته لنډه کتنه

دویمه برخه / لیکنه : بهیر «هوډمن» آزاد لیکوال او ژورنالیست

۲ــ سیاست : نوي حکومت په افغانستان کې د سیاست پرمخ هم نوي پاڼه پرانیسته او دهېوادوالو له سیاسي اړخه نوي پړاو ته ننوتل . کابو د نړۍ له ټولو هېوادنو سره ډیپلوماتیکو اړیکو ټینګول، د سیاسي فعالیتونو پیل، د خلکـو ګډون د هېواد د نظام په جوړښتونو لکه : اساسي قانون ، ټولټاکنو، لویه جرګه او داسې نورو برخو کې د دولت په هڅو سره د یوه مخالف سیاسي ګوند (اسلامي حزب) سره روغه جوړه او د نوموړي ګوند یوځای کېدل له دولـت سره.

همدارنګه افغان دولت د نړۍ له اسلامي او غیر اسلامي هېوادونو سره د ښو ډیپلوماتیکو اړیکو په درلودلـو سـره وکولای شول، د دولت له یوه سرسخت سیاسي ګروپ سره د سولې خبرې چې د ټولو افغانانو لوی ارمان او غوښتنه ده، په حقیقت بدل کړل ، چې اوس مهال نظر نور وخت ته د سولې لپاره هیلي یو څه را ژوندۍ شوي دي . افغان دولت په تیرو ۱۸ کالونو کې له سیاسي اړخه پورتني موارد د افغان حکومت ښې لاسته راوړنې بللې شو .

۳ ــ کلتوري او ټولنیزې لاسته راوړني : نوي حکومت د نورو برخو ترڅنګ کلتور او ټولنیزو برخو ته هـم پاملرنـه وکړه د کورنیوجګړو له کبله چې زموږ اصلي کلتور ته کوم زیان رسیدلي ؤ، نوي دولت پـه اطلاعـاتو او کلتـور وزارت کې د ښو کدرونو په ګمارلو سره یو ځل بیا هغه اصیل افغاني کلتور مـروج او وده یـي ورکـړه . د بیـان آزادۍ، رسنیو جوړښت او د انټرنیټي پاڼو په منځته راتګ سره په ټولنیزه برخه کې هم د پام وړ پرمختګونه وشول .

افغان میرمنو یو ځل بیا خپل بایللي حقونه لاسته راوړل، ددې لپاره چې ددوی غږ ښه واوریدل شي پـه همـدې اساس افغان میرمنې د دولت په ټولو چارو کې په مستقیم ډول ونډه لري او تقریباً په ټولو دولتي او غیـر دولتـي ادارو کې فعالیتونه ترسره کوي .

۴ ــ اقتصادي پرمختګ : اقتصاد د یوه هېواد اساس (بنسټ) جوړوي ، ښه اقتصاد د یوه هېواد د ځان بسیاینې پـه مانا ده . د ۲۰۰۱ میلادي کال وروسته د تیرو اتلسو کالونو په موده کې د هېواد اقتصاد هم د ځان لپاره یوه نوي پاڼه خلاصه کړه .

نړیوالې مرستې په بې مخینې ډول په افغانستان راماتې شوې، چې په دغه موده کې د(۵۰۰۰) په شـاوخوا کـې تولیدي کارخونو په هېواد کې لکه : پوهنې، کرنې، پراختیایي پروژو، مخابراتو، اوبو رسونې او بریښنایي پـروژو باندې پانګونې وشوې، چې له امله یې هېواد په بې مخینې توګه پرمختګ وکړ .

ځیني پروژې په بشپړ ډول پلي او ځیني تر اوسه د تطبیق په حال کې دي . چې له امله یې په هېواد کې یو میلیون هکتاره ځمکې خړوبې شوې او لکونو لرو او پرتو سمیو د وګړو لپاره د ښښاک وړ اوبه ورسیدې . د دوه ملیـارده ډالرو په شاوخوا پیسې په مخابراتو پانګونه وشوه، چې په اوس وخت کې له لس میلینو څخه زیات افغـان وګـړي تلیفوني خدمتونو ته لاس رسی لري، چې له مخابراتي شبکو څخه د دولت کلنۍ عایـد اوس مهـال میلیـاردونو افغانیو ته رسیږي .

همدارنګه د مواصلاتي لارو لکه : د اوسپنې پټلیو، حلقوي سړکونو او هوایي دهلیزونو پـه پرانسـتلو سـره اوس افغانستان په وچه کې یو ګیر هېواد نه دي او نه هم په یوه ځانګړي هېواد متکي دی .

د اقتصاد په ډګر کې د تیر اتلس کلن حکومت عمده پرمختګونه :

۱ــ افغانستان د چین، ترکمنستان او ایران هېواد سره د اوسپنې پټلۍ له لارې تړل .

۲ــ دهوایي دهلیزونو پرانستل.

۳ــ د سلما بریښنا بند جوړول.

۴ ــ د چابهار بندر له لارې د آسیایي هېوادونو او نورو اروپایي هېوادنو سره د افغانستان تړل.

۵ ــ د لاجوردو سوداګریزې لارې جوړول.

۶ــ د نوري فایبر پروژه.

۷ــ ټاپي پروژه.

۸ ــ کاسا ۱۰۰۰بریښنا لیږد، همدارنګه نورې په سلګونه مهمې اقتصادي پروژې د تیرو ۱۸ کلن حکومت له لاسـته راوړنو حسابیږي .

۵ــ نظامي برخه : په ۱۹۹۲ میلادي کال کې چې کله کمونیستي رژیم د مجاهدینو لخـوا و پرځـول شـو، نـو د افغانستان وسلوال پوځ ګډوډ تجهیزات او نور وسایل یې هرچا هرې خوا ته یوړل، زیاتره تجربه لرونکو افسـرانو خپلې دندې پریښودې او ډېری بیا له هېواد څخه بهر نورو هېوادونو ته کډوال شول .

په ۱۹۹۶ میلادي کال کې طالبانو د قدرت ترلاسه کولو وروسته پخپله خوښه یو نظامي غیر منظم ځواک جوړ کړ، چې په داخلي جګړو کې ښکیل شول . نوي حکومت له ۲۰۰۱ میلادي کال څخه وروسته په هېواد کې یـو مـنظم نظامي ځواک چې ۱ــ ملي اردو ۲ــ ملي پولیس ۳ ــ ملي امنیت ۴ ــ هوایي ځواک ، چې اوس مهال د سیمې په کچه یو منظم پیاوړي او ځواکمن نظامي ځواک دی، چې په پرمختللو وسلو او نورو تخهیزاتو سمبال دي. پای

بریا په پیاوړي هوډ او هڅو تر لاسه کېږي!

په ژوند کې د بریالیتوب راز د پیاوړي هوډ او ارادې لرل او په لوی خدای (ج) توکل کول دي . هغه کسان چې د ژوند په دې راز پوه شوي دي، په ژوند کې یې ګڼ شمېر بریاوې تر لاسه کړې دي. خو څنګه چې جوته ده په اوسني شرایطو کې هېواد په بېلا بېلو برخو کې له ګڼو ستونزو سره مخ دی. له شکه پرته چې ښځې او انجونې هم د ژوند په هره برخه کې له ګڼ شمېر ستونزو او کړاونو سره لاس او ګرېوان دي.

د بېلګې پـه توګـه ځینـې هغـه مشـکلات چـې د ښـځو د پرمختـګ لپـاره خنـډ وي او آن تـر دې چـې هغـوی لـه خپلوموخو او مبارزو څخه منصرف کوي، مګر ښځې نباید له خپل هدف او مبارزې څخه لاس واخلي؛ بلکې پـه خپلو هڅو سره ځان د بریالیتوب لـوړو پـوړو تـه ورسوي او پـه خپل ژوند کې بدلون رامنځته کړي .

بریا له وخت څخه پـه پـوره ګټـې اخیسـتلو پـورې تړلـې ده؛ بـرې تـر ډېـره پـه شـرایطو پـورې اړه نـه لـري؛ بلکـې پـه هغـه پریکړو او تصمیمونو پورې اړه لري، چې تاسو یې نیسی. نو په دې اساس تاسو هم تصمیم ونیسئ او په ژوند کې یو کار ترسره کړئ. د ځان لپاره ښکاره هدف وټاکئ. کله مو چې کارونه سره تنظیم کړل، د هر یوه د ترسره کولو لپاره مناسب وخت پیدا کوئ.

پـه کـارونو کـې بـه بریـالي وئ، لـه ژور خپګـان او عصبي فشار څخه به هم خلاص واوسئ. څومره مو چې کارونو تـه وخت ورکوئ، هغومره به مو په مخ کې پراته خنډونه هم لـه منځه وړي وي.

په دې ډول سره به مو وخت کنټرول کړی وي او پوره ګټه به مو ترې پورتـه کړې وي. ډېری کسـان داسـې انګیـرې چـې وخت د طلا پـه څېر دی، خو اوس دا ثابتـه شوې ده، چې د وخت ارزښـت لـه طلا څخـه هـم لـوړ دی. ځکـه هـر څـومره قیمتي توکي په پیسو اخیسـتل کېدای شي، خو لـه لاسـه وتلی وخت په هېڅ قیمت دویم ځلي زموږ لاس ته نه راځي.

نـو د دې پـر ځـای چـې پښـېمانه نـه شـو ، ښـه بـه دا وي چـې همدا اوس لاس په کار شو او خپل وجدان آرامه کړو. خپله کورنۍ او دوستان مو له خپلو پریکړو خبر کړو. کله چې د خپلو پریکړو په ترسره کولو کې بریالي شو نو د سرلوړۍ احساس به وکړو.

بـې ځایـه وخت تېـرول ډېـر خطرنـاک کـار دی. د ځـوانۍ د کلونو پـه اوږدو کـې بایـد پـر زده کړو تمرکز وکړو. داسې زده کړه چې فکر کولو ته مو وهڅوي او کله مو چې فکر کول زده کړل، نو هېڅکله باید دغـه وړتیا لـه لاسـه ورنـه کړو. ګټوره زده کړه نه یوازې دا ده چې بریا تـه مو رسوي، بلکې ځوانوي مو هم. تاسو کـولای شـی پـه ورځنـي ډول د خپلو زده کړو کچه د هغـه څـه پـه وسیله چې زده کوی یې زیاته کړئ. له خپلو خپلوانو، ملګرو او دوستانو څخه هم زده کړه وکړئ. دا بـه وړیا زده کړه وي، خو ډېره ګټوره ده، دخپلو تېروتنو پـه اړه نور ځورول او د ملامتیا ګوتـه ورتـه نیول آسانه کار دی، خو تر ټولو آسانه کار او هغه مهارت چـې بایـد زده یـې کـړئ، دا دی چـې د خپلـو ټولـو کـارونو مسوولیت پـر خپلـه غـاړه واخلو. آن کېدای شي تر دې یو ګام نور هم مخکې لاړ شئ او ستونزو تـه د حل لار ولټوئ. دغه کار مو په ژوند کې بریا تضمینوي.

لیکنه: بصیره «ستانکزی»

خپلې تېروتنې ومنئ، د ځان سمون او اصلاح په فکر کـې شـی نـورو تـه ګوته مه نیسئ او تل په دې هڅه کې شئ چې ځـان جـوړ کـړئ او لـه ځـان جوړولو وروسته بیا د نورو جوړېدو پـه فکرکـې شـئ، د نـورو پـه شخصـي مسایلو او شخصي سامان الاتو، لکه د یادښت کتابچه، تلیفـون، کمپیـوټر او نورو کې د هغوئ له اجازې پرته لاس مه وهئ .

هېچاته د کرکې په سترګه مه ګورئ، او هېڅوک د ځان دښـمن مـه تصـور وئ، تل له نورو سره مینه وکړئ، مرسته ورسـره وکـړئ، او پـه خپـل ذات کې د انسان دوستۍ حس وروزئ، له هېچا سره په خپلو ورځنیو چارو کـې له منفي رقابته کارمه اخلئ، تـل د مثبـت بـدلون، ودې پرمختـګ پـه اړه فکر وکړئ، او خپله انرژي په نېکو کارونو کې مصرف کړئ .

په خپله ناسمه خبره مـه کلکېږئ، د نـورو خبروتـه هـم غـوږ ونیسـی، او احترام یې وساتئ، هېڅکله د نـورو د پرمختـګ پـه لار کـې مزاحمـت مـه کوئ او هڅه وکړئ، چې ستاسو شتون د نورو لپاره د سردردۍ لامـل جـوړ نه شي. تل له نورو سره خواخوږي او صله رحمـی لـه مخـې کـار اخلـئ، د هرچا د ښو کـارونو سـتاینه کـوئ او لـه هرچـا سـره خپـل زړه راښـکون او لېوالتیا وساتئ . خپل ذات ته اهمیت ورکړئ، په ښه سترګه ورته وګـورئ، درنښت یې وساتئ. په ذهن کې خوښ او رغوونکي خیالات وساتئ، منفي او بدرنګو خیالاتو ته په ذهن کې ځای مه ورکوئ، ځکه بـدرنګ خیـالات لـه انسان نه بدرنګې کړنې رامینځته کوي.

لیکنه :محمد عمر «ستانکزی»

څه ډول پر نورو اغېز وکړو؟

اوس به تاسو ډېر او هرډول کتابونه لوستي وي او په دې برخه کې بـه مو ډېرڅه ترې زده کړي وي، خپلو کړونو سره یې پرتله کـړئ تاسـوته خپل اغېزاو په دې برخه کې له ورایه ښکاره شي، چې انسان د وخت په تېرېدو سره څومره پرمختګ او بدولون کـوي، هـره ورځ او هـره ګـړۍ ستاسو د پرمختګونو او نوښتو نو سـره مـخ ده خـو کـه چېـرې لانـدې کړښې مو په ورځني ژوند کې عملي کړي وي، تا سو کولای شئ لانـدې کرښې ولولئ او خوند ترې واخلئ. د ځان د پـاکوالي ډېرخیـال سـاتئ، کوښښ وکړئ، چې مناسب لباس، مناسب بوټونـه او نـور وکـاروئ، د ویښتانو، نوکانو، غاښونو او په ټوله کې د بدن پاکوالي ته ځانګړې پـام وکړئ، خپل ځان ومنئ، خپل مسؤلیت وپېژنئ، ځکه د خپلې خوښـې، خپګان، بریا، ناکامۍ او پـه ټولـه کـې د خپـل ژونـد مسـؤلیت ستاسـو پرغاړه دی.

خپل زړه پاک وساتئ، ذهن ته مو ناوړه خیالات مه دننه باسئ په پـاک زړه او سپېځلي وجدان سره خپلې ټولې ورځنۍ چارې سمبالوئ، خپلـه دنده په سم ډول پرتـه لـه تنبلـۍ ترسـره کـړئ، هېڅکلـه پـه خپلـو در سپارل شوو کارونو کې ځانونه کم مه راولئ.

زموږ ټولنه او ناخوالې

دا یو تریخ حقیقت دی، چې افغانان تل د خپلې ناپوهۍ پـه وجـه د نورو جاسوسان او غلامـان شوي ، چې له امله یې پـه کلونو کلونو جګړو ، بدبینیو ، جهالت، بې شرمۍ ، بې عدالتۍ او نادودو کې د دغې ټولنې نسلونه را لوی شوي همدې عمده علت ته په کتو د دغې بې وجدانۍ اور هم زموږ پـه هیـواد او سیمه لا بـل دی ، چې پـه فـرد فـرد کـې یـې د بدنیتۍ، چتـې تربګنۍ، بې علمۍ، ظلم، کبر، بې حیایي او حیوانیت لمبې بلې کړې، چې دغو لمبو زموږ د وجودونو سره سره د هغو ټولو انسانانو وجودونه سوزي، چې هیڅ کوم بد به یې چاته نه وي رسولی. هغه چې وایي د وچو له زوره لامده سوزي همدې ته وایي د غلامۍ دغو ناخوالو زموږ پـه انسـاني جسم کې د حیوانیت وینه ګرځولې، ځکه کله کله خو داسې حیواني کارونه کوو چې دغسې کړنـه بـه د انسـان پـه بوی هـم نـه وي ور شریکه ځکه هغه وایي چې انسان پـه جامه کې حیوان همدې تـه وایـي. د پردیـو پـه غـوږو پـورې کولو زموږ ټولنه تر دې حده د بیهودۍ په خوب ویده کـړه، چــې اوس پـــه ډېـــرو چغـــو او نـــارو نـــه راویښېږو ، دا چې د یوې ټولنې پـه جوړونـه کې د فرد-فرد مسولیت دی او موږ باید لـه خپلـه ځانه پیل؛ خپله کورنۍ ،خپلوان کلي او ولس جوړ کړو. خو بدبختانه موږ پـه دې ماډرنیزم کې هم د زوړ فکر او پـه تېرو زمانو کې یو او د نورو پـه جوړونـه څه چې پـه خپله جوړونـه هم کـار نـه کـوو ، هغـه وایي؛ چې تـه لا د فیـل پـه غـوږ کې ویده یې همدې تـه وایي. کـه فکر وکړو زموږ پـه ښو او بدو زموږ د پلار، کورنۍ، خیل او سیمې نوم یادیږي همدا شان د ټولنې پـه جوړولو کې هم زموږ نوم یادیږي او زموږ مکلفیت کېږي چې د ټولنې پـه جوړونـه کې جدي رول ولوبوو ، دلته کـه روغتون مردار دی موږ مردار کړی، کـه سړک مـو لـه چکړو ډک دی موږ یـې پـه کنډو کنډو ځاینوکې پخه خاوره یا شګه نه اچوو ، کـه د نورې نړۍ خیراتونو تـه ناست یو نـو مـوږ خپـل اقتصاد تـه کـار نـه دی کـړی، کـه مو اولادونـه بې لارې کېږي موږ یـې ښـه روزنـه نـه ده کړې، کـه مو چیرتـه پـه نوبت دربدلو کې جنګونـه کړي موږ ښـه تربیـه سـوي نـه یـو ، حتـا تـر دې چـې مـوږ خپـل محمدي او احمد شاهي ارزښت لـه لاسـه ورکـړی.

زمـوږ مشـران نـورو خپـل غلامـان کـړل او مـوږ همـد غـه نجس دښمن ځانتـه د عمرونـو عمرونـو محتاج او احتیاج کړو. نوره نړۍ پـه هر اړخیزه توګه پـه ځان بسیا ده، د غم ټغر د افغـان پـه کـور غوړیدلی، د نورې نړۍ هیوادونه زموږ هیـواد نـه جـوړوي، دا چـې د بیـا رغـونې دعـوې کـوي خپلې شخصي ګټې پکې لټوي. هغـه چې وایي پشۍ د خدای لپاره موږک نـه نیسـي همدې تـه وایـي. د افغـان ټـولنې د وګـړو د نـه مسـؤلیت ناخواله او بدبیني بیا تر ټولو لویه بدبختي ده، چې زموږ پـه نسل ـ نسل کې شتون لري. موږ چې څومره خپل خدای ته مسؤل یو همدا شان خپلې ټولنې،کورنۍ، هیـواد اولادونـو او خپـل نسـل ته مسؤل یو ، تر څو د دوی په سمونه کې مثبت رول ولوبوو.

خو دلته بیا کیسه بل شان ده، دلتـه د ښاروالۍ کارکوونکي پـه ترافیکو کې غربیږي، د سیاسي چارو کار پوه پـه کرکټ کې اوږد اوږد کېږي او د هیواد او ټولنې جوړونې تـه بې ملا ماتـه وي افغاني ټولنه نن سبا د فرد فرد کار ته اړتیا لري. راځئ نور هره ورځ ، هر ساعت او هره لحظه د دې هیواد د نسل په جوړونه، اقتصاد جوړونه، ادب جوړونـــه، ســـړک جوړونـــه، روغتـــون جوړونـــه، هـــوا جوړونـــه، نوبت جوړونـــه او ... جوړونه کې شپه ورځ یوه کړو او د دې ملت پـه جوړونه کار وکړو دا ټولنه او دا هیواد زموږ ؤ ، زموږ دی او زمـوږ بـه هلتـه وي، چې موږ ورتـه کار وکړو ، کنه لیرې نه ده چې خدای به مو د دې بې نزاکتـه نسـل پـه دې بې نزاکتـه ژوند بانـدې لوی عذاب را نازل کړي او د نوح نسل تـه بـه بیـا دعا وکړئ نور د خدای پـه روی خپـل مسـؤلیت وپېژنئ او دا نسل او هیواد وژغورئ .

د بانزاکته او با ادبه ټولنې په هیله !

لیکنه : هاند احمدزی

جوان وفواید جوانی

نمازخوانـدن در جـوانی خصـلت پیـامبران میباشـد. نمازجوانی نزد خداوند متعـال نسبت به نمازی که در پیری ادا میگردد افضل وبهتراست. جوانی عبارت ازپدیده یی است که دریک انسان هوس های دنیوی، مالی واخروی را زیاد ساخته و انتخاب آنرا به خود شخص واګذار مینماید. اگرکسی در این وقت خود را از شوق ها وهـوس هـای بی ثمـر وبی فایـده ایـن دنیا نګاه کند بـه ایـن معنی میباشد که بالای هوس های نفسـی خـود پاګذاشـته است. چنانکـه از رسـول خدا (صلی الله علیه وسلم) سوال ګردید جنت چند قدم ویا به کدام اندازه خواهد بود؟ رسول خدا درجواب این سـوال چنین فرمود: «اولین قدم را بالای خواهشات نفسـی خـویش بګـذار، قـدم دوم تـو دربهشـت خواهـد بود.» در این حدیث مبارک هم به جوانی اشاره شده است که یک شخص جوان ازهوس های نفسی خود را نګهدارد؛ چون همین وقت نګهداشتن است، زیرا در پیـری شـوق وهـوس هـای دنیـوی آنقـدر بـه مثـل پیـری شوق وهوس های دنیوی زیاد نمی باشد. یـک شخص جوان میتواند کاری را کند کـه یـک شخص پیر قـادر به انجام آن کار نمی باشد.

جوانی نعمت خداوندی است، جوانی رحمت است، جـوانی تحفـه یـی اسـت کـه ازطـرف خـالق لایـزال بـه انسان ها ارزانی نموده است که ما باید از این هدیـه خداوند به شیوه یی درست آن استفاده کنیم. نماز جوانی، ذکرجوانی، نوافل جوانی، تهجد جوانی وغیره کارهای پسندیده یی است که لذت ومزه آن در آوان جوانی به شیوه دیګر وبـه سان شکر وبلکه فراتـر ازآن میباشـد. اګریـک شـخص درجـوانی اش اعمال وخصلت های پیامبران را عملی نسازد بعداً درپیری بسیار پشیمان شده و از خداوند متعـال طلـب جـوانی میکنـد ولـی آن داد خداونـدی دیګربرایش واپس نشده وداده نمی شود.

در حدیثی مذکور است که رسول الله فرموده اند: «که پنج چیز را در زنده ګی باید قبل ازآمدن پنج چیزی غنیمت بدانی که ازآن موارد یکی آن جوانی میباشد که قبل ازپیری غنیمت دانستن آن به سود دارین انسان ها میباشد.» جوانی پدیده یی است که بعضی مردم ازآن استفاده پسندیده کرده وبعضی ازاشخاص دیګرآن را در راه های واهی به مصرف میرساند. کسانیکه ازآن استفاده خوب وپسندیده می نماید هم خداوند راضی بوده و هم وجدان اش راضـی میباشـد وکسـانیکه اسـتفاده نادرسـت میکنند پس وای به حال ایشان. جوانی یـک امانت است که باید ازآن به خوبی حفاظت ونګهداری کنیم ونبایـد خیانـت کنـیم، پس ایـن جـا سـوالی مطـرح میګردد که خیانت در جوانی چیست؟ در جواب این سوال این طور میتوان ګفت: خیانت درجوانی این است که در جوانی نبایـد دسـت بـه کارهـای فحش وخراب بزنیم، نبایـد بی احترامـی همـه افـراد وبـه خصـوص پـدر ومـادر را کنـیم کـه ایـن همـه اعمـال خیانـت درجـوانی بـه حسـاب مـی آیـد؛ چنانکـه میدانیم جوانی غنیمت است آنرا باید به حصـه هـای مختلف تقسیم کنیم که بعضـی ازایـن حصـه عبـارت اسـت از: وقـت معـین بـرای نمازهـای پـنج ګانـه، در قسـمت دوم بایـد خـدمت پـدر ومـادر را بجـا کنـیم، حصـه دیګرآنـرا بـرای درس خوانـدن اختصـاص دهیم... هرشخص باید مطابق زنده ګی خود جوانی خود را بـه حصـه هـای مختلـف تقسـیم نمایـد؛ ولـی قسمت های مـذکوردر زنـده ګـی یـک شـخص جـوان بایـد باشـد ویـک حصـه دیګـر از زنـده ګـی وجـوانی خـود را بـه نمازهـای ازقبیـل: نمازتهجـد، نمازهـای نفل، نمازاشراق وغیره صرف کرد.

جـوانی را نبایـد یـک پدیـده خـراب دانسـت بلکـه جـوانی یـک پدیـده یـی بسـیار بـزرګ میباشـد بخاطرکـه همـین جـوانی میتوانـد سرنوشـت دیـن ودنیـای انسـان را انتخـاب کـرده وهمـین جـوانی میتوانـد مـارا بـه جنـت ویـا هـم بـرعکس بـه دوزخ ببرد. جوانی یـک نعمت خداوندی است کـه بایـد شکرهرنعمت وبه خصوص جوانی را بجـا نماییم؛ تا دوباره جوانی ازما ګرفته نشود.

در این جا یک سوال پیش می آید به این عبارت که جوانی چه قسم ازما ګرفته خواهد شد؟ جواب این طور است که اګرمـا شکرخداوند را ادا نکنیم جوانی ازما ګرفته میشود وجوانی ګرفتن به این قسم است که یـک شخص سالم وجوان بـه مریضـی هـای ګوناګون مبتلا میشود، ضعیف شده ازدست ویا افتیده؛ پیر وبلکه ازپیربدترمیشود.

پـس مـا جوانان باید توجه داشته باشیم که شکر خداونـد را ادا کنـیم تـا جـوانی ازمـا ګرفتـه نشـود. جـوانی خـود را در راه هـای سـالم ومفیـدی چـون: طاعت وبنده ګی خالق لایزال وخدمت به خلق خدا سـپری نمـوده ازمنهیـات ومنکـرات بـه دور بـوده وخود را وقایه نماییم.

نویسنده: سید نثار «سادات» متعلم صنف یازدهم مکتب خصوصی دارالهدی

صالح محمد«حقیار»

صالح محمدحقیار د خواجه محمدصـدیقي زوی پـه ۱۳۵۴ هجري لمریزکال دلوګرولایـت دپـادخواب شانې په کلي کې زیږیدلی. په کوچنیوالي کې دیني زده کړې دکلي په جومات کې د ملا نه ترسره کـړې دي. په ۱۳۶۶ هجري لمریز کال له خپلـې کـورنۍ سره د ګاونډپاکستان هېواد تـه کـډه شـو او هلتـه دشهید کامران لیسې کې شامل شو او څلور کال یـې په همدې لیسـه کـې زده کـړې وکـړې . حقیـار داقتصادي ستونزو له امله ونشو کړای چې خپلو زده کړو ته دوام ورکـړي.

صالح محمد حقـیار په ۱۳۷۸ هجري لمـریز کال بیرته خپـل هېواد تـه راستون او عـادي ژوند ته یې دوام ورکړ.

په ۱۳۸۷ هجري لمریز کال یې شعر لیکلو او ویلو ته مخه کړه، په هېواد کې یو لړ سیاسي، ټولنیز او نـورو برخو کې چې ستونزې لیدلې، دښه والي په موخـه یادو ستونزې دشعر په قالب کې برابرولې او شعرونه یې لیکلي دي او د ټولنې خلکو ته ښه انځورونـه پـه شعر کې وړاندې کړي دي، چې دټـولنې دردونـو لپاره خواخوږي پیدا کړي .

شاعر صالح محمدحقیار څنګه شعر ته مخه کړه؟ ده په یو ځای کې دشعر په ژبه داسې وایي:

دوطـن حال تـه چې ګـورم ما شاعري کـړې
کـــه نـه هــسې یـو دهــقان یـم پـه دنـیا

په اصل کې دغو دردیدلي حالاتو ته په کتـو، دشـاعر احساسات په جوش راغلي او د زړه بړاس یې دشعر په قالب کې ځای په ځای او له زړه نه یې بهر کړې .

حقیار یوه شعري ټولګه لیکلې او دامهال دچاپ لاندې دی، په دې هیله یو، چې دغـه اثـر ژر تـرژره دادب مینوالو ته ورسیږي، څو دخلکو تنده پرې خړوبه شي.

دحقیار دکلام نمونه

عمر بس دغـه ؤ، چې تیـر شـوله جنګو نو سـره
پـه ځواني پـوی نشولو تیر شـو لـه غمونو سـره
لـه پیدایښته تـر ځواني پورې په جنګ کې عمـر
لا خـو تراوسـه هم زو ریـږولـه ظلمونـو سـره
پـه خوند دعمر باندې پوی نشولـو موږ افغانـان
پـه جیل دکفـر کـې اوسیـږو زنجیرو نـو سره
نـه ماشومتوب نه ځواني باندې څوک پو شو دلتـه
پـه ډاډ دهجر کـې سـوزیـږو تکلـیفونـو سره
چې سوچ مې یوسي ای حقیاره حیران پاتې شمـه
تـرڅـو مونـږ درپـه در ګرځـو سیتمونو سـره